

KURJER ZAGŁĘBIA

Odzienik społeczny, polityczny i literacki

Wychodzi codziennie za wyłączeniem dni pobywających.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 3,50, miesięcznie 1,25 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 4,50, miesięcznie 1,50. Poczta w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4,50 miesięcznie 1,50: Poczta w okupacji Austriackiej kwartalnie kor. 7,50 miesięcznie 2,50.

OGŁOSZENIA Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1,50, po tekście III str. 60 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1,75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 35 fen. drobne ogłoszenia za wyraz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblńska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie i agentury w kraju i zagranicą.

Robotnicy Rodacy!

W niedzielę więc dnia 20 maja mamy wypełnić nasz obowiązek obywatelski i narodowy. A jest nim osobiste złożenie głosu na sześciu radnych i tyluż zastępców szóstej kurji robotniczej w tym samym lokalu okręgowym, w którym się już zostało imiennie wpisanym na **listę wyborczą**. Okres prowadzonej od tyłu miesiący kampanji przedwyborczej jest skończony i zamknięty. Jutrzejsza czynność polega na osobistym wrzuceniu głosu do urny wyborczej. Kandydaci nasi są już wskazani na liście oznaczonej Nr. III. Głosujmy więc wszyscy jak jeden mąż, **na listę Nr. III**. Kto tylko z polskich robotników wyborców kurji szóstej uświadomił sobie jakich nam potrzeba radnych, którzyby bronili polskiego charakteru Sosnowca i zabiegali o żywotne interesy tak licznej w tutejszym grodzie warstwy robotniczej, ten na swojej karcie wyborczej **wypisze Nr. III**. Ani jeden głos nie powinien być jutro zmarnowany. Pod hasłem więc „Bóg, Wiara i pomyślność przyszłość robotników polskich” głosujmy jutro na **naszą listę Nr. III**.

Polski Robotniczy Komitet Wyborczy. Lista № III-ci.

1. Flak Piotr, górnik, Milowice, kop. „Wiktor”,	7. Idziak Wojciech, Górnik, Milowice, kop. „Wiktor”
2. Marcinek Wojciech, woźny, Wiejska 36,	8. Lange Stefan
3. Kucytowski Jakób, sekr. zw. górn. Realna 1,	9. Dela Jan woźny, Małachowskiego 3,
4. Zarębski Józef, murarz, Renardowska 12,	10. Będkowski Bernard, górnik, Dębowa 7,
5. Gebel Ferdynand, robotnik, Kuźnica 33,	11. Ptak Józef, murarz, Dębowa 56,
6. Wyderka Fran., górnik, Milowice, kop. „Wiktor”	12. Niedbał Antoni, betoniarz, Polna Nr. 17.

KINO-TEATR

„Zacisze”

Wejście od ul. Dęblńskiej.

Ostatnie 2 dni. 20 i 21 maja.

— Wielka sensacja. —

Ostatnie słowo techniki. — Ostatnie 2 dni. 20 i 21 maja

Walka Miljardierów (Elektryczny człowiek)

Wynalazek roku 2000.

Niezwykłe Arcydzieło

Ilustruje życie amerykan za lat 100. Szczegóły w afiszach i programach. Dwa seanse dziennie I o 6,30 i II o 9-ej, w niedzielę 4 seanse. Początek o godzinie 3-ej

TEATR ZIMOWY.

Występy

TEATR ZIMOWY.

Mery Mrozińskiej

Znakomita artystka teatrów Warszawskich.

W sobotę dnia 19 maja

Dziesięciu z Pawiaka

sztuka w 3-ch aktach z dziejów P. P. S.

W niedzielę dnia 20 maja

Jak się podobać mężowi

krotochwila w 3-ch aktach.

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni „WIEDZA”.

903

Zamiast mydła

857

„Mydło”

tani, nieszkodliwy, wydajny.

Skład fabryczny — Dęblńska Nr. 11.

Teatr Zimowy. WYSTĘP. Teatr Zimowy.

Mery Mrozińskiej Przedstawienie popołudniowe po cenach niższych,
w niedzielę dnia 20 maja 1917 roku o godzinie 3 i pół po południu**„ASZANTKA”**

komedia w 3 aktach Wł. Perzyńskiego.

902

Bilety w księgarni „Wiedza” — w niedzielę zaś od 10-ej rano w kasie Teatru Zimowego

Dwojakie milczenie.

Z bogatej skarbnicy starożytnych aforyzmów rzymskich, została przez wieki całe ustaloną znana sentencja: *qui tacet — consentire videtur* („kto milczy — ten zdaje się potwierdzać”). Prawdziwość tej sentencji nie może chyba podlegać logicznemu zaprzeczeniu. Wówczas więc, gdy jakaś rzucona kwestja przez jednostkę czy pewną grupę spotyka się z zamilczeniem słuchaczy, gdy nikt nie podnosi najmniejszego protestu, wyprowadza się wniosek, że wyluszczone propozycja, czy konkretnie przedstawiona do uchwalenia teza posiada sankcję ogółu tylko dlatego, że ten... milczy.

Czy jednak można bez poważnych zastrzeżeń utożsamiać we wszelkich incydentach życia zbiorowego: milczenie z potwierdzającą zgodą? Niech na to odpowie inny, klasyczny aforyzm starożytności: *si tacuisses — philosophus mansisses* („Jeżeli przemilczysz — filozofem zostaniesz”).

Zestawiając przeto obie te sentencje, dotyczące jednego przedmiotu, mamy dwa rodzaje różnego waloru milczenia. Rozróżnić je, właściwie ocenić, jest niezbędnym obowiązkiem istoty żyjącej społecznie, a chlubiącej się mianem *homo sapiens*. Tembardziej rzecz ta wymaga należytego rozważenia, gdy się żyje w czasach dziejowego przełomu, kiedy milczenie jednych bywa oceniane jako bezprotestowa zgoda na wszystko, co żonglerzy ładajaków frazesów z lekkim sercem, a zarazem pustym mózgiem puszczają w obieg na szali historycznych wydarzeń.

Musimy więc przeciwstawić na każdym kroku sentencji o milczeniu, jakoby wyrażającym zgodę na pewne aktualności, ten drugi aforyzm o milczeniu... filozoficznym. Rozumie się, że w między czasie przeżywanej doby niema możliwości stanowczego określenia, kto właściwie uprawia to niefrasobliwe i wygodne milczenie, które praojcowie nasi tak dosadnie scharakteryzowali w znanym przysłowiu: „oddaj się Bogu i wleź w konopie”. Skoro tylko nastąpi odpowiednia chwila, uzewnętrznia się w całej okazałości zarówno i ci „milczkowie z konopi”, jak i cały zastęp hołdujących ideologii tego drugiego rodzaju milczenia, które mądrość starożytna zdeteminowała, jako filozoficzne.

Publicysta, trzymający rękę na pulsie życia tak obecnie wartko i w przyspieszonym tempie płynącego, podlega więcej niż każdy inny działacz społeczny obowiązkowi tego drugiego rodzaju, nieuchron-

nego milczenia, które w przeciwstawieniu do najwięcej ważkich i złotych słów, nazwano kiedyś: brylantowem. Drogowskaz zaś w tym kierunku znajduje nietylko w mądrości starych klasyków rzymskich, ale i w rodzimym satyryku i bajkopisarzu, księciu biskupie warmińskim, który kwestję „milczenia” rozstrzygnął w jednym dialogu na temat pytania „na co rozum zda się”.

Któż z rozważnych i myślących rodaków nie zgodzi się na to z Krasickim, że dziś „nie odpowiadać na pewne pytania”, jest charakterystyczną i fundamentalną cechą brylantowego milczenia.

Z Kościusza.

Prasa niemiecka o mowie kanclerza.

Naczelny redaktor „Berliner Tageblattu”, T. Wolff, pisze: „Pan Bethmann-Hollweg omawiał w parlamencie cele wojny, i jego gorące słowa nie powinny wytrącić broń z rąk walczącej armii, ani też z rąk walczących w Niemczech partji. Pan Bethmann-Hollweg poddał się wprawdzie kategorycznemu wezwaniu do odrzucenia formuły socjalistycznej, ale ustęp jego mowy, dotyczący Rosji, nie jest zbyt daleki od socjalistycznego lub demokratycznego ujęcia sprawy”.

„Vorwärts” pisze: Pan Bethmann-Hollweg wypowiedział dość długą mowę, którą zaczął od wyśnięcia, że nie może powiedzieć. Dziesięć dni później tej mowy miały na celu postawić tę świadomą niepewność w świetle usprawiedliwienia i politycznej mądrości. Jedna dziesiąta postąpiła do ustalenia faktu, że Niemcy są gotowe zawrzeć z Rosją pokój bez aneksji i bez indemnizacji. To właśnie musimy koniecznie podkreślić, jeżeli słowa mają wogóle jakiś sens.

„Deutsche Ztg.” w takich słowach wyraża swe niezadowolenie z kanclerza Rzeszy: „Powiedział on wiele słów na prawo i na lewo. Przez jedną chwilę słuchano i spodziewano się, by zaraz potem jak zwykle doznać rozczarowania. Zamiast chleba — kamienie!”

Prof. Otto Hötzsch w ten sposób pisze w swoim przeglądzie tygodniowym w „Kreuzztg.”: Kanclerz Rzeszy, zarówno teraz, jak i przedtem, nie stara się pochwycić inicjatywy politycznej, która obecnie tak dalece jest potrzebna. Dlatego mowa jego, pomimo pokłasku, jaki znalazła w parlamencie, może tylko wzmacnić przygniatającą i zatrważającą troskę, jaka opanowała nasz naród.

„Germania” pisze: „Znaczenie odpowiedzi, danej w parlamencie przez kanclerza na interpelację o celach wojny, polega nietylko na danych przez niego szczegółach, ale na ogólnych tendencjach politycznych, przenikających jego słowa. Kto, czytając tę mowę, spokojnie, podda się jej działaniu, nie uniknie wrażenia następującego: człowiek ten wie, czego chce (der Mann weist, was er will). Wie on dokładnie, dokąd zmierza jego polityka, a niemniej wie on, jaka ma prowadzić taktykę, by nie zbladzić z drogi ku wytkniętemu celowi”.

Za to niezadowolony jest z kancler-

za Rzeszy „Lokal Anzeiger”, który w artykule p. t. „Rozczarowanie” skarży się, że naród niemiecki w wojnie dzisiejszej nie ma ani jednego kierownika silnej woli. W dalszym ciągu pismo to twierdzi, że mowa kanclerza, nie istotnie nie zmieniła, nie rozproszyła żadnego niedowierzania, nie wzbudziła żadnej ufności i nie dała żadnego wyjaśnienia. Nad ziemią niemiecką unosi się jedno wielkie rozczarowanie.

T. Rada Stanu.**Deklaracja Rządów sprzymierzonych.**

Na ostatnim posiedzeniu plenarnym T. Rady Stanu Ekscelencja baron Konopka w imieniu obu Rządów Mocarstw centralnych odczytał następującą deklarację:

„Korzystając z odbywającego się dzisiaj posiedzenia plenarnego, Komisarze Rządowi chcą zawiadomić Wysoką Radę Stanu o chwilowym stanie pertraktacji, wywołanych uchwałą Rady Stanu z 15 maja 1917 roku.

Imieniem obydwu Rządów mam zaszczyt oświadczyć co następuje: Deklaracja T. R. St. z 1 maja 1917 roku została — jak to już zakomunikowano na posiedzeniu plenarnym z 5 maja 1917 r. — przedłożona obu rządów sprzymierzonym w dniu 3 maja.

W przekonaniu, że idzie tu o decyzję największej doniosłości dla przyszłości kraju i jego stosunku do mocarstw sprzymierzonych, rządy zniosły się natychmiast ze sobą, by zająć zasadnicze stanowisko wobec deklaracji T. R. S.

Przedewszystkiem reprezentanci C. i K. Ministerjum Spraw Zagranicznych przybyli w specjalnej misji do Berlina Ogłoszona urzędowo w prasie podróż Kanclerza Rzeszy Niemieckiej do Wiednia miała na celu dalsze prowadzenie Berlińskich pertraktacji.

Jeżeli Komisarze Rządowi dzisiaj jeszcze nie mogą przedłożyć Wysokiej Radzie Stanu ostatecznego tekstu oczekiwanej odpowiedzi, to okoliczność ta nie posiada żadnego znaczenia dla wyników samych rokowań. Chodzi bowiem o znalezienie gruntu, na którym pogodzić się dadzą uprawnione dążenia Rady Stanu ku zrealizowaniu aktu z 5 listopada 1916 r. z postulatami, wynikającymi z faktu okupacji wojskowej kraju i z wojny.

Rozstrzygnięcie może być tylko kwestją dni niewielu. Wobec zrozumiałej niecierpliwości opinii publicznej zechce Wysoka Rada Stanu uprzytomnić sobie, że jest w tej chwili głównym czynnikiem konsekwentnego rozwoju polskiej państwowości i że właśnie korzystne dla urzeczywistnienia Jej dążeń obecne położenie ogólniejsze nieklada na Nją podwójną odpowiedzialność wobec polskiego społeczeństwa. Wylączenie bowiem Rady Stanu w obecnej chwili byłoby równoznacznem co najmniej z przerwaniem tego rozwoju. Komisarze Rządowi sądzą, że będą mogli w najbliższym czasie prosić na podstawie § 5 ustęp 2 rozporządzenia z 26-go listopada 1916 r. o zwołanie plenarnego posiedzenia Rady Stanu, celem wysłuchania odpowiedzi na uchwałę z dnia 1-go maja.

WOJNA.**Komunikat niemiecki.**

BERLIN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 17 maja 1917 roku.

Zachodni teren walk:

Grupa wojsk następcy tronu ks. Ruprechta bawarskiego. Wskótek silnego przeciwnika angielskiego musieliśmy oddać zdobyte rano we wsi Rocux terytorjum. Silne ataki angielskie podejmowane na północ od Scarpe, odparto wśród ciężkich strat przeciwnika. Również na południowy zachód od Riencourt nie odniosły skutku natarcia Anglików. Dotychczasowa liczba wziętych w maju na froncie grupy jeńców wojsk wynosi 2.300 Anglików.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu. Pod Vauxaillens i na

wschód od La Faux wysunęliśmy nasze linje o kilkaset metrów dzięki nagłemu atakowi i pomimo ataków francuskich utrzymaliśmy zdobyczone Oprócz krwawych strat, w walkach tych utracił nieprzyjaciel 248 jeńców i wiele karabinów maszynowych. Także na zachód od Freidmonts udało się nam wyrwać z rąk przeciwnika jedną z wysuniętych pozycji i przywieść jeńców. Tym sposobem liczba jeńców francuskich wziętych na tym froncie w maju, doszła do liczby 2700. Pozatem na całym froncie zachodnim walki osłabły z powodu deszczów.

Wschodni teren walk:

Zadnych wydarzeń ważniejszych nie było Front macedoński. Silne ataki Francuzów, wykonane po całodziennym przygotowaniu artyleryjskim na północ i na północny zachód od Monastyru spowodowały sukcesy walczących tam wojsk niemieckich i bułgarskich. W walce zbliżka i przeciwnikiem odparto nieprzyjaciela, zedając mu przytem ciężkie straty.

Pierwszy generał kwatermistrz v. LUDENDORFF.

Dowóz do krajów neutralnych.

AMSTERDAM 18 maja (BTW.) — Allgemeen Handelsblad dowiaduje się z Londynu, że rządy angielski i amerykański opracowują plan zachowania dotychczasowego sposobu dowozu do krajów neutralnych z ostrzejszym jednak zastosowaniem zasady, że z dowozu mogą korzystać tylko ściśle oznaczone miejsca przeznaczenia.

Strejk w Anglii.

AMSTERDAM 18 maja (BTW.) „Allgemeen Handelsblad” dowiaduje się z Londynu, że strejk fabryk maszyn, ku powszechnemu rozczarowaniu, wciąż jeszcze stoi na martwym punkcie Strejk londyńskich towarzystw omnibusowych objął dotychczas 10,000 mężczyzn i kobiet.

Sprawa irlandzka.

LONYN, 18 maja (BTW) Biuro Reutersa donosi, że Lloyd George zawiadomił listownie Radmonda, że rząd gotów jest wnieść projekt prawa, przewidujący natychmiastowe wprowadzenie Home-ruku dla większej części Irlandji, z wyjątkiem tej części, która nie życzy sobie jego wprowadzenia. Gdyby owa mniejszość zgodziła się, to Lloyd George proponuje opracowanie konstytucji irlandzkiej na naradzie wspólnej wszystkich partji irlandzkiej.

Gabinet chiński za wojną.

AMSTERDAM 18 maja (BTW.) Londyjska Morning Post dowiaduje się z Tientsinu, że za wyjątkiem dwóch, czy trzech ministrów, cały gabinet chiński uchwalil zwrócić się do parlamentu z prośbą o natychmiastową decyzję w sprawie wzięcia udziału w wojnie przeciwko Niemcom

Pożyczka Amerykańska.

WASZYNGTON 18 maja (BTW.) Biuro Reutersa donosi, że Stany Zjednoczone przyznały Rosji pierwszą pożyczkę w sumie 100 milionów dolarów.

Japonja i Rosja.

Do „Rus. Słowa” 18 maja (BTW.) donoszą, że Japonja wyraża ma podobno Rosji zajęciem Władywostoku na wypadek rozpoczęcia przez Rosję rokowań pokojowych bez wiedzy i zgody sojuszników. Gazeta jest zdania, że rozchodzi się w danym razie tylko o wiadomość tendencyjną, żeby wpłynąć na usposobienie mas w Rosji.

Włoszenie oparciem rządu w Rosji.

PETERSBURG, 18 maja (BTW.) Według doniesień gazety „Utro Rosji”

włoszanie są dziś jedynym pewnym oparciem dla rządu piotrogrodzkiego, który utracił większą część autorytetu nie tylko wśród robotników, ale i inteligencji, wobec tego gabinet może polegać w obecnej chwili jedynie na włoszaniach, którzy też poparcia swego mu nie odmawiają.

Gabinet koalicyjny.

PIOTROGROD 18 maja (BTW) Petersburg. Ag. Tel-gr. donosi: Rada robotników i żołnierzy wypowiedziała się 31 głosami przeciwko 19, obok jednego wstrzymującego się od głosu, za wzięciem udziału w Rządzie Tymczasowym reprezentantów partii socjalistycznych, pod następującymi warunkami: polityka zagraniczna ma zmierzać ku celom jasnym i otwartym oraz powinna możliwie jaknajprędzej uczynić próby dla przywrócenia pokoju powszechnego bez aneksji i odszkodowań wojennych, na zasadzie samodzielnosci narodów; należy niezwłocznie przedsięwziąć środki dla zdemokratyzowania armii oraz dla wzmocnienia siły wojskowej na froncie i dla obrony wolności Rosji.

PIOTROGROD, 18 maja (BTW). Doniesienie Petersburskiej Aj. Telegr. Rząd tymczasowy po zbadaniu tych warunków, uchwalił, że pierwszy z postawionych warunków, tyczący się polityki zagranicznej jest nie do przyjęcia, gdyż rząd tymczasowy uważa za niedopuszczalne zrzeczenie się czegokolwiek z pośród tego, co było przezeń wytworzone, w nocy z dn. 1 kw. Rząd tymczasowy uważa dalej za konieczne w najwyższym stopniu, aby jedność akcji na wszystkich frontach sprzymierzonych była jeszcze bardziej wzmocniona oraz nastaje na konieczność jaknajenergiczniejszego zwalczania obecnej anarchii. Co się zaś tyczy innych warunków, natury finansowej i gospodarczej, to rząd tymczasowy ani jednym słowem przeciwko nim nie protestuje, gdyż uważa za swe zadanie urzeczywistnienie tych wszystkich reform, o których wspomina Rada robotników i żołnierzy. Wydział wykonawczy Dumy zaaprobował całkowicie powyższą uchwałę rządu tymczasowego.

Warunki pokojowe Kiereńskiego.

Ze Sztokholmu donoszą do Hamburger Freudenblattu: Organ Kiereńskiego, Raboczaja gazeta, proponuje następujące warunki pokojowe:

1) W pewnym oznaczonym dniu ustają wszelkie operacje wojenne na lądzie. Na morzu pozostaje położenie bez zmiany.

2) Za podstawę ustalenia granic kraju ma służyć dawna mapa Europy.

3) Obie strony wojujące zastrzegają sobie prawo podniesienia roszczeń i odpowiednio do pewnych terytoriów które przed wojną znajdowały się w obcym posiadaniu, a które stanowią rękojmię bytowania danego państwa.

4) Ludność obszarów granicznych może wyrazić życzenie utworzenia niezawisłego państwa i podniesienia roszczeń do pewnych obszarów państw wojujących. Życzenie to będzie uważane za umotywowane, jeśli oświadczy się za niem najmniej 10 proc. dorosłej ludności.

5) W obu powyższych przypadkach zarządza konferencja w ściśle oznaczonym czasie plebiscyt, oparty na ceteroprymiotakowej zasadzie głosowania. Ostateczna decyzja zależy od wspomnianego powyżej plebiscytu, przeprowadzonego pod nadzorem obu stron wojujących i ludności miejscowej.

Wreszcie państwa wojujące tworzą fundusz w wysokości 25 miliardów franków, który będzie pod kontrolą rządów rozdzielony między ludność przez wojnę poszkodowaną.

Ustąpienie d-ra Głabińskiego.

WIEN 18 maja (BTW.) — Pisma donoszą, że poseł dr. Głabiński zawiadomił listownie prezesa Koła polskiego, że składa godność wiceprezesa Koła, jak również wszelkie inne godności wydziałowe.

Wszystkim W. Panom z kopalni i elektrowni H. Renard, którzy raczyli okazać mi swą pomoc w ciężkich warunkach z powodu śmierci mego męża składam z głębi serca „BOG ZAPŁAC”
914 Joanna Ziental z dziećmi.

Skład Aparatów i Przyborów Fotograficznych.
Specjalny Dział Hartowy dla Fotografów Fachowców.
Uwaga. Przy składzie urządzone ciemnice i laboratorium dla wygody PP. amatorów fotografów, z czego korzystać mogą bezpłatnie.
- Ogromny Wybór Barometrów. -

OPTYK OSKAR EINHORN

SOSNOWIEC, Modrzejska 4,
róg ul. 3-go Maja wprost dworca W.-W.

Jest do sprzedania kilka pudów starych gazet

po przystępnej cenie. 901
Wiadomość w „KURJERZE”.

Dla wyzyskania siły wodnej
w bliskości stacji poszukuje
wspólnika 900

lub nabywcę z kapitałem
Wiadomość w „Kurjerze”.

FABRYKA ROWERÓW Stanisława Krzywańskiego,

BĘDZIN, Słowiańska 8,

Oddział w Dąbrowie, ul. 3-go Maja 9.

Poleca: rowery nowe i używane, wszelkie części i przybory, hartowo detalicznie; reperacje; przerabianie i odnawianie rowerów najbardziej zniszczonych po cenach niskich. Reperacja maszyn do szycia i gramofonów 856

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu 791

ulica Dębliska Nr. 11 (Iwangrodzka)
ma zajęcia

dla: kucharek, służących, do wszystkiego, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki za granicą.

Wielką ilość robotników na drogi żelazne do Królestwa Polskiego Litwy i Kurlandji zarobek marek 1,80 do 2,60 i całe utrzymanie z pomieszkaniem, oraz potrzeba 3 fryzjerów Polaków.

Tamże poszukują pracy
w kraju.

Pomocnicy do biura, ślusarze maszynowi, stróż, tokarz, parobek do koni, cieśle, szwaczki, zecer do drukarni, praczki, dziewczęta do wszystkiego i do dzieci, kucharki, intygnier.

OJCÓW Willa „SERDECZNA”

Pokoje z całodziennym utrzymaniem od 4 rb. dziennie.
Pensjonat otwarty cały rok. 832

JEDYNY w ZAGŁĘBIU

Pierwszorządny zakład modelarski

F Jedliński

SOSNOWIEC, ulica Wiejska Nr. 10.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie modelarstwa wchodzące.

WYKONANIE STARANNE. — CENY UMIARKOWANE. 825

Komisja Żywnościowa R. M. O. w Sosnowcu

podaje do wiadomości, że poczynając od dnia 20 b. m. mięso monopolowe będzie wydawane w ilości ćwierć funta tygodniowo na osobę. Jednocześnie Komisja wyjaśnia, że kupony kart legitymacyjnych są ważne w tych samych terminach co i kupony kart chlebowych, mianowicie kupon 1-szy od 1 do 7, kupon 2-gi od 8 do 15, kupon 3-ci od 16 do 24, kupon 4-ty od 25 do 31.

Kupony nie zużyte w tych terminach tracą ważność.

Cukier wydzielany i proszek mydlany można nabywać jednorazowo za cały miesiąc. 909

Mięso monopolowe otrzymywać można najwyżej na 2 legitymacje.

8-mio klasowa Wyższa Szkoła Realna K. Araszkiewicza

ulica TARGOWA Nr. 12.

Egzamina dla nowowstępujących do wszyst ich klas rozpoczną się
8 czerwca. 912

W 8-io kl. Wyższej Szkole Realnej im. Staszycy (dawniej Handlowa)

przedwakacyjne egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu
31 maja o godzinie 12-iej.

Kancelaria przyjmuje zapisy tylko do klasy wstępnej I, III i VII.

Przy zapisie złożyć należy metrykę, świadectwo szczyptenia ospy i 15 mk. od kandydatów do klasy wstępnej i 25 mk. od pozostałych. 858

Poleca Szanownej Klijenteli

pracownię sukien, kostjumów damskich oraz ubiorów dziecięcych

POGON, ulica Grochowa Nr. 6

705

Aleksandra Jakóbczyk

8 klasowe Gimnazjum żeńskie J. SIWIKOWEJ

w SOSNOWCU, ulica Małachowskiego N.: 7

przyjmuje zapisy nowych kandydatek

codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 9 rano do 2-iej po południu (do dnia 23 maja włącznie) do klas podwstępnej, wstępnej i sześciu klas następnych.

Kandydatki do klasy VII NIE SĄ PRZYJMOWANE.

Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 24 maja o godzinie 12-iej w południe. 795-1-10

8-klasowa Wyższa Szkoła Realna w Sosnowcu-Sielcu

przekształcona będzie na

8-kl. Gimnazjum

z obowiązkową łaciną.

W przyszłym roku szkolnym będą otwarte, jako gimnazjum, klasy: wstępna, I, II, III, IV i V. Klasy zaś: VI, VII i VIII zachowują przejściowo program Wyższej Szkoły Realnej. W następnych latach Gimnazjum będzie się stale powiększało, aż osiągnie 8 pełnych klas.

Egzaminy do klas: wstępnej, I, II, III, IV, V, VI i VII-ej rozpoczną się 30 maja r. b. Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od g. 9-ej rano do 2-ej po południu. Ilość miejsc w klasie V-ej ograniczona. 886

„GŁOS LUDU” Pismo ludowe, wychodzi w dalszym ciągu w Częstochowie pod redakcją Józeta Sicińskiego. 464

PRENUMERATĘ MOŻNA NADSYLAĆ POCZTĄ.

Zakład Kąpielowo-Zdrojowy

CIECHOCINEK

Kąpiele solankowe, błotne, kwaso-węglowe, elektryczne i inhalatorjum. 167

Świetne skutki lecznicze. Najtańsze utrzymanie.

SEZON WSTĘPNY od 1 maja do 1-go czerwca.

SEZON GŁÓWNY od 1-go czerwca do 1 października.

Dla kuracji domowych poleca się szlam, ług, wodę mineralną stołową. Reprezentacja A. SZMOLKE, Warszawa, Marszałkowska 149.

CesarSKI Zarząd Kąpielowy.

8-kl. Gimnazjum żeńskie

i 3-letnie Kursy Seminarjum Nauczycielskiego

w Dąbrowie ul. 3 Maja Nr. 10 908

urządzą egzaminy wstępne 29 maja a po wakacjach 30 sierpnia.

Szkoła Realna

im. Stanisława Stratilato w Niwce

Egzaminy wstępne do klas I-ej, II-ej, III-ej i IV-ej przedwakacyjne rozpoczną się

15-go czerwca

Zapisy przyjmuje Zarząd Szkoły w godzinach rannych. 892

PRZEDSTAWICIELSTWO

NA ZAGŁĘBIE DĄBROWSKIE
TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ

„Przezorność”

Dąbrowa Górnicza, ul. 3-go Maja Nr. 11.

Ubezpieczenia na życie, kapitałów, rent i od wypadków nieszczęśliwych.

572

Przedstawiciele: Kazimierz Srokowski i Leon Laskowski.

W Gimnazjum W. Replińskiej
w Będzinie

Egzaminy wstępne od 25 maja 867

M. BORECKI Ogrodnictwo-handlowe
w Będzinie.

POLECA: Rozsady (flanecy) ogórków, kalafiorów, kapusty białej, sałatowej i włoskiej, kalarepy, sałaty, porów, cebuli, selerów, buraków i pomidorów. — Lewkonia, cynija, skabiosa, laki, salwia, ageratum, ricinus, perilla, werbena, petunia, nikotiana i inne — oraz różne kępki kwiatów trwałych lub dwuletnich: drzewka i krzewy owocowe i ozdobne, róże „remontantny” nisko szczeplone. —

„JDUNA”

TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ w HALI n/S.

założone w roku 1854

z kapitałem gwarancyjnym przeszło M. 170,000,000 przyjmują na najdogodniejszych warunkach:

Ubezpieczenia na życie, Ubezpieczenia wojskowych z natychmiastową odpowiedzialnością za ryzyko wojenne, Ubezpieczenia od ognia, Ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem oraz od napadu, Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności cywilnej.

Wszelkich informacji udziela:

Generalna Agentura na Królestwo Polskie W. Makay i L. Krakowski w Warszawie, Marszałkowska Nr. 110.

Zdolni ustosunkowani agenci są poszukiwani we wszystkich miejscowościach Król. Polskiego.

Potrzebna zdolna prasowaczka do pralni „Hygiena” ul. Starososnowiecka Nr. 34. 915

Zgubiono książkę żywnościową, wydaną przez kopalnię Hr. Renard na imię Józefa Brzezińskiego. 910

Kucharka z Wiednia
czeska poszukuje posady. Mówi po niemiecku i rozumie po polsku. Wiadomość w Administracji „Kurjera” dla „Bożeny”. 913

Zgubiono przepustkę z fotografią i półpasek graniczny wydane J. dwidze Miklasinskiej. Znalazca zwróci za wynagrodzeniem do „Kurjera”. 911

Sklep z mieszkaniem do wynajęcia od 1 lipca, Kollątaja 3. 018

Kupię
bielizniarkę, szafę, biurko, stół, krzesła. Oferty „Kurjer Zagłębia” dla „M. B.”. 916

Pokój duży słoneczny do odnajęcia. Wiadomość w Administracji „Kurjera”. 904-3-1

Najem
koni roboczych, zwózka towarów. Lępkowski Fabryczna 16. 877-4-12 morgi ziemi
zdanej pod ogród kupię w Zagłębiu. Oferty przyjmuje „Kurjer”. 890-1-3Potrzebni
chłopcy do terminu. Zakład rowerów E. Pladek Sosnowiec ul. Warszawska 10. 893-3-1

Kino-Oaza

860 w SOSNOWCU.

Dzisiaj w niedzielę po raz ostatni najpotężniejsze dzieło kinematograficzne stanowiące co do treści prawdziwy przewrót w dziedzinie kinematografii.

„Król Yankeeów”

wstrząsający dramat z życia amerykańskiego miliardera, w 6-ciu wielkich częściach.

Muzyka zastosowana ściśle do obrazu. Ceny miejsc podwyższone. Początek punktualnie w dni powszednie o g. 6-ej, w niedzielę i święta o g. 2-ej po południu. 897

Z dala na działo.

z Sosnowca

1917

Nabożeństwa.

— Jutro — porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafialnym będzie następujący: Msze św. o godz. 6, o 8, o 9 i 10 rano. Suma o godzinie 11-ej. Nieszpory o 3 i pół po południu.

Konkluzja wyborów do Rady miejskiej.

Jutro więc nastąpi ostatni akt zamykający walną kampanię wyborów do Rady miejskiej w Sosnowcu. Do trzydziestu radnych, jacy się wyłonili z zawartego kompromisu pięciu kurji, przybędzie ostatni komplet, uzupełniający całość, z szóstej kurji robotniczej, która niedoszła do porozumienia dla zawarcia kompromisowego bloku.

Tym sposobem jedna tylko kurja robotnicza bierze udział w właściwej rozgrywce wyborczej czyli głosowaniu w poszczególnych okręgach, na przedstawione, zatwierdzone przez komisarzy wyborczego listy kandydatów różnych ugrupowań przedwyborczych. List tych było początkowo sześć, ale że jedną z nich na podstawie przepisów wyborczych unieważniono, głosowanie jutrzejsze obejmuje pięć list, na których figurują całkiem różni kandydaci, wystawieni przez te organizacje, które od samego początku prowadziły celowo swoją rozbieżną agitację.

Jeżeli się wylączy grupy: żydowską i radykalnej międzynarodówki, będącej nie bez racji przezywaną „czerwoną jarmulką”, żalować wypada, że między dwoma grupami nie doszło ostatecznie do możliwego bloku. Bo ten zapewniłby większe szanse osiągnięcia pomyślnego wyniku dla żywiołu rdzennie polskiego, który bądź co bądź po za różnicami pewnych formuł partyjnych w środowisku ogółu robotników zagłębskich niewątpliwie jest dominujący.

Ale co się już stało odrobić się nie da. Obecnie pożądanym jest, aby Polacy bezpartyjni robotnicy, stojący pod znakiem Krzyża, głosowali na listę oznaczoną Nr. III, wyłonioną z Polskiego Robotniczego Komitetu Wyborczego.

Ponieważ na liście wyborców kurji VI znajdują się i jednostki inteligentne z różnych zawodów, należy się spodziewać, że oni także oddadzą swe głosy na listę kandydatów Polskiego Robotn. Kom. Wyborczego i dopomoga do zwycięstwa hasła narodowo chrześcijańskiego.

Red.

Informacje wyborcze.

Wybory z kurji 6 odbędą się jutro w niedzielę dn. 20 b. m., od godziny 9 do 11 rano i od 2 do 6 po południu.

Głosować mogą tylko ci, którzy zapisali się w swoim czasie do kurji 6 i otrzymali odpowiednią adnotację w swoim paszporcie. Wybory są tajne.

Głosowanie odbędzie się w sposób następujący: Wyborca, zaopatrzonej w swój paszport, uda się osobiście do tego lokalu wyborczego, w którym został do listy zapisany. Podział miasta na okręgi pozostaje niezmienny.

W lokalu wyborczym otrzymuje wyborca po przedstawieniu paszportu kartę wyborczą, urzędowo ostemplowaną, przy czym uczyni się w paszporcie znak stemplowy, jako dowód wydania kartki wyborczej. Wyborca wypełnia kartkę wyborczą bez świadków, wpisuje jedynie numer tej listy kandydatów, za którą się oświadcza. Po wypełnieniu należy kartkę wyborczą złożyć tak, aby pismo

nie było widoczne i przystąpić do przewidzianego.

Jeżeli wyborca nie umie czytać ani pisać, może powołać do pomocy w wykonaniu czynności wyborczej osobę postronną, w lokalu wyborczym znajdującą się. Głosowanie zostaje zamknięte z upływem przeznaczonych na to czasu i z chwilą, gdy ostatni z wyborców, znajdujących się jeszcze wówczas w lokalu wyborczym, odda swój głos.

— **Próba konsolidacji.** Odbędzie się zebranie przedstawicieli wszystkich stronnictw politycznych w Warszawie (oprócz partii socjalistycznych) reprezentowanych w Radzie narodowej i Kole międzypartyjnym. Na zebraniu tem nastąpiła zgodna opinia co do konieczności konsolidacji tych stronnictw i powzięto odpowiednią uchwałę. Dalsze pertraktacje co do ustalenia konsolidacji prowadzi specjalna w tym celu wyłoniona komisja z 10 osób.

— **Radzieckie Koło Demokratyczne.** Dowiadujemy się, że radni z Pol. Demokratycznego Komitetu Wyborczego wespół z radnymi wyłonionymi przez sympatyzujące z nim komitety kurjalne postanowili utworzyć Radzieckie Koło Demokratyczne.

— **U Techników.** We wtorek dn. 22 maja w lokalu Stowarzyszenia Techników o godz. 7 wieczorem odbędzie się zebranie Koła Górników.

— **Zebranie miejscowego koła PMS.** Dn. 22 b. m. we wtorek odbędzie się odłożone zebranie miejscowego Koła P. M. S. w sali Stowarzyszenia chrześcijan. Robotników po południu o godz. 6 w pierwszym lub o g. 7 i pół w drugim terminie.

— **Zebranie Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego.** W niedzielę dnia 20 maja o godzinie 2 i pół po południu w lokalu własnym przy ul. Małachowskiego Nr. 11 odbędzie się ogólne zebranie reprezentantów I Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego w Sosnowcu.

— **W Gospodzie Mieszczańskiej** w niedzielę 20 maja o godz. 4 po południu odbędzie się „Herbatka” dla członków Gospody M. oraz wprowadzonych przez nich gości.

— **Konferencja informacyjna** dla rodziców o postępach uczennic urzęda dnia 20 b. m. o godz. 10 rano gimnazjum żeński p. Siwikowej w lokalu szkoły ul. Małachowskiego Nr. 7.

— **Próba straży.** Komendant Sosnowieckiej Straży Ogniowej Ochotniczej wzywa wszystkich czynnych członków Straży do stawienia się na próbę w niedzielę d. 20 b. m. o g. 3 po poł. do remizy Straży.

— **S. W. P.** W sobotę 19 maja o godzinie 7 i pół wieczorem w lokalu Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego przy ul. Małachowskiego Nr. 11 odbędzie się zebranie Sekcji Wzajemnej pomocy.

— **O szpitaliku dziecięcy.** Myśl założenia szpitalika dziecięcego, podniesiona przez ks. prob. Pleniewiczza między stowarzyszonymi służącymi św. Zyty, znajduje się na drodze bliźniego urzeczywistnienia. Jak już donosiliśmy chodzi o rozciągnięcie opieki i przyjęcie z pomocą lekarską dzieciom zabiedzonym i chorym, które dlatego do ochrony uczęszczać nie mogą. Na cel ten zadeklarowało się 120 służących płacić dobrowolne składki miesięczne, wynoszące już dziś sumę 50 rb. Nadto jednorazowo przy zapisywaniu się złożono na ten cel ofiar 65 rb., oraz od p. Rogalewiczowej, prezesa tej stowarzyszenia, wpłynęło, jako ofiara rb. 25. Na posiedzeniu zarządu dn. 16 b. m. postanowiono rb. 90, uzyskane z przedstawień, urządzanych przez Stowarzyszenie, przeznaczyć również na ten cel Otwarcia szpitalika o czekać należy już od 18 go czerwca. Słachetny w intencjach czyn ten służących oraz odczucie przez nich potrzeb społecznych same za siebie mówią.

— **Zmniejszenie składki ubezpieczeniowej od budowl fabrycznych i przemysłowych.** Stagnacja i zstój w przemyśle wskutek toczącej się wojny

spowodowały, iż wiele fabryk, zakładów przemysłowych i młynów obecnie nie funkcjonuje. Wpływa to ujemnie na interesy właścicieli, opłacających dosyć wysoką składkę ogniową od takich zabudowań. Wobec tego właściciele zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw wystąpili z podaniami o zmniejszenie wpłacanych składek ubezpieczeniowych. Zarząd Wzajemnych Ubezpieczeń ze względu na krytyczne czasy, podkopujące przemysł, próśby petentów po zbadaniu na miejscu stanu rzeczy, przeważnie uwzględnił i składkę ubezpieczeniową obniży, ponieważ nieczynną czy to fabryka czy przedsiębiorstwo zmniejsza niebezpieczeństwo mogącego powstać pożaru.

— **Jazda na rowerach** po chodniku, pomimo istniejącego zakazu, odbywa się stale. Zwłaszcza na ul. Dietlowskiej przechodnie często są niepokojeni przez „rowerzystów”.

— **Chleb dodatkowy.** Z dniem dzisiejszym wszystkie sklepy Komisji żywnościowej rozpoczęły wydawanie chleba dodatkowego. Chleb ten sprzedawany jest za okazaniem legitymacji w ilości 1 funta na osobę po 18 fenigów funt.

— **Kwas salicylowy.** Urząd zdrowia publicznego w stolicy wyjaśnia, że używanie kwasu salicylowego do konserwowania produktów spożywczych jest niedopuszczalne i przeciwne przepisom.

— **Z teatru.** Ostatnie 3 występy utalentowanej artystki p. Mery Mrozińskiej, w sobotę dana będzie słynna sztuka z dziejów rewolucji osnuta na tle prawdziwego zdarzenia pt. „Dziecięciu z Pawisaku”, w niedzielę po południu po cenach znizowanych „Aszantka” 3 aktowa komedia Perzyńskiego, wieczorem 3 aktowa kratochwila „Jak się podobać mężowi”. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni „Wiedza”.

— **Zacisz.** Kto chce się przekonać co będzie za 100 lat niech spieszy do „Zacisza”, gdzie demonstrowane jest niezwykle arcydzieło kinematograficzne p. t. „Walka miliardów czyli elektryczny człowiek”, wywalazek 2000 roku, ilustrując życie za 100 lat. Bliższe szczegóły w afiszach i programach.

Z Będzina.

— **O zmianę nazw ulic.** Nazwy ulic, jak „Siergiejewska”, „Aleksandrowska”, „Iwangrodzka” domagają się koniecznie o zastąpienie ich nazwami swojskiego brzmienia.

— **Komisja aprowizacyjna** dla ludności chrześcijańskiej rozpoczęła sprzedaż dodatkowego chleba, w zamian uszczuplonych porcji ziemniaczanych. Napływ jest tak wielki, iż z trudnością policja jest w stanie utrzymać jako taki porządek w „ogonkach”.

— **Więcej jatek i składów kartofli.** Biuro Komisji aprowizacyjnej dla ludności chrześcijańskiej mieści się w gmachu Twa Kredytowego przy ulicy Sączewskiej Nr. 1 i czynne jest od godziny 9 do 12 i od 2 do 4 popołudniu. Magazyn ogólnych prawiantów mieści się przy placu „3 Maja” i funkcjonuje od 9 do 12 popołudniu od godz. 2 ej. Kartofle wydawane są w składzie przy ul. Modrzejskiej Nr. 52. Jątka przy ul. Małachowskiej Nr. 2 otwarta jest od 7 do 12 rano i od 2 popoł. do wieczora. Dla sprzedaży kartofli i mięsa należałoby koniecznie otworzyć więcej miejsc, aby nie skazywać ku pułajczy na duże trwonienie czasu przez czekanie w ogonkach i nie wwoływać słusznych narzeków.

— **Okradzenie R.M.O.** Przeniesienie biura RMO z miasta na pustkowie przy szosie małobudzkiej, jak już wzmiankowaliśmy, pod wieloma względami jest niewygodną. Chęć oszczędzenia grosza, wydawanego na komorne, przysporzyła tylko straty. Oto onegdaj w nocy skradziono ze strychu nowego lokalu RMO 30 par butów nowych wartości 750 rb., i dwie skrzynki mleka skondensowanego. Śledztwo, wszczęte w tej sprawie, jak dotąd nie odniosło pożądanego wyniku. Na strychu tym złożoną również była pewna część odzieży i pościeli, otrzymane w swoim czasie dla rozdania biednym, lecz starzyzna ta została nienaruszoną.

Jeśli binokle potłuczone to zmartwienie zbyteczne

gdyż szybko i tanio naprawia wszelkie uszkodzenia binokli i okularów

SPECJALISTA

OPTYK MECHANIK

J. Manela w Sosnowcu

ul. MODRZEJOWSKA Nr. 1.

Bogaty wybór opravek znanej marki

„KOSMA”

Dobieranie szkieł ściśle pę. recept lekarskich

REPARACJE - NA POCZEKANIU.

Wypłatę Wygranych gwarantuje państwo.

Ciągnięcie niedwójnie 7 i 9 czerwca 1917 r.

Wskaznik szczęścia.

W rozpoczynającej się 349 ej Hamburgskiej Loterii Państwowej

może każdy małym wydatkiem dojść do dobrobytu.

Ze 100,000 do ciągnięcia przeznaczonych losów 56020, a zatem więcej niż połowa na pewno wygrywa. Na jeden los można wygrać w szczęśliwym wypadku

Jeden milion marek

względnie

Marek 900,000	Marek 850,000
890,000	840,000
880,000	830,000
870,000	820,000
860,000	810,000

Loterja specjalnie poleca premje i główne wygrane Marek 500,000, 300,000, 200,000, 100,000, jak również większą liczbę wygranych po Mk. 90,000, 80,000, 70,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000 i t. d. Ogólna suma wygranych, które będą wylosowane w 7 u ciągnięciach, wynosi

Trzynastcie milionów 731,000 Marek.

Urzędowa cena oryginalnych losów do pierwszego losowania wynosi 907

Marek 1,25
za 1/8 losu

Marek 2,50
za 1/4 losu

Mk. 5 za 1/2 losu. Mk. 10 za 1/1 los.

Ze względu na mały wydatek i nadzwyczaj korzystne warunki wygranej każdy powinien sobie zapewnić udział przez nadesłanie pieniędzy przekazem pocztowym. Żadana część losu można zaznaczyć na odcinku przekazowym.

Szczegółowa lista wygranych i następnych ciągnięć, które są uwidocznione w urzędowym planie załączają się do każdego losu i mogą być na życzenie uprzednio wysłane gratis i franco.

Urzędową tabelę wygranych wysyła się natychmiast po ciągnięciu.

Nie wloczne wypłacanie wygranych pieniędzy pod gwarancją państwową.

Wskutek mającego nastąpić wkrótce ciągnięcia należy zamówienia posyłać natychmiast nie później jednak jak do

6 Czerwca

do Augusta Klein

Urzędowo Koncesjonowana Główna Kolekta

Hamburg 36 Büschstr 7. AK

R. B. Rogulski

cechowy majster z duński

SOSNOWIEC, ul. Jasna Nr. 7.

Wykonywa wszelkie roboty zdunskie. Przystawianie i reparacje starych piecy, budowa nowych, pokojowych, piekarskich, cukierniczych, kuchennych z własnych lub powierzonych materiałów.

+ Godziny policyjne. Ponowiono rozporządzenie dla policji przestrzegania, aby wszystkie sklepy zamykane były o godz. 8 wieczór z wyjątkiem handli z owocami, mogących targować do godz. 10 wieczór; cukiernie, restauracje, herbaciarnie, bawarie mogą funkcjonować do godz. 11 wiecz. ruch uliczny przerywa się o godz. 11 i pół.

+ Świadczenia własności na targach. Na przypędzone na targi bydło lub konie właściciele obowiązani zapatrywać się w magistratach lub gminach w odpowiednie świadectwa stwierdzające ich przynależność. Brak tego świadectwa pociąga prócz kłopotów policyjnych grzywną w wysokości 6 złotych polskich.

+ Rekwizycje. Policja obchodzi mieszkania w celu rekwizycji klamek oraz przedmiotów mosiężnych, cynkowych i ołowianych i t. p.

+ Objawy epidemii. Przy ulicy Kazazińskiej w domu Marmara ujawniono zasilanie na tyfus plamisty. Chorego przewieziono do szpitala, sąsiadów zaś do domu izolacyjnego. Pomimo przedsięwzięcia różnych środków zapobiegawczych, Będzin nie może pozbyć się plagi tyfusowej. Kultuwanie brudu w domach żydowskich ułatwia rozszerzenie się epidemii.

Wierzyciele polscy wobec niemieckich dłużników. Na zasadzie rozporządzenia kanclerza Rzeszy niemieckiej z 30 go listopada 1914 r. poddani państw nieprzyjacielskich nie mieli prawa sądowego dochodzenia długów od poddanych niemieckich. Obecnie wydano — jak donosi D. W. Ztg. — zarządzenia Szefa administracji, znoszące zakaz ten w stosunku do obywateli Królestwa Polskiego obu okupacji. Obowiązuje tylko warunek taki, że powództwo sądowe wnoszone może być dopiero po upływie miesiąca od przesłania dłużnikowi wezwania o zwrot długu. Wierzyciele dłużników niemieckich zamieszkałych czasowo w krajach neutralnych lub instytucje prawne, mające tam swoje siedziby prawne nie są objęte tym zarządzeniem. Kanclerz może jednak zezwalać na wyjątkowe stosowanie ostatniego wyjaśnienia i do tych osób.

Z Dabrowy.

We wtorek 22 maja r.b. w sali teatru „Odeon” Tow. art. polskich urzęda „Wieczór artystyczny” w programie, śpiewy, tańce, monolog, deklamacje, kuplety, satyry i żarty. Zakończyła znaną komedią ludową w 1 akcie „Szczegóły w ifiszach”. Bilety już są do nabycia w księgarni p. Ryngman a w dzień przedstawienia w kasie teatru od godz. 6 ej. Początek o godz. 8 ej wieczorem.

Z kopalni „Flora”.

Korespondencja własna „Kurera Zagłębia”.

Bardzo pięknie obchodzono na kopalni „Flora” uroczystość 3 go Maja. Organizację obchodu podjęli tużtejsze „kursy wieczorne dla dorosłych”, powierzając wykonanie całego programu swoim słuchaczom, rekrutującym się z mieszczańskich robotników; — a więc: p. Bolesław Skupień bardzo dobrze opracował i pięknie wygłosił odczyt o konstytucji 3 go Maja — pp.: Przenosiło, Sorocówna, Sokół, Gadomski i Pacan wypowiedzieli z przejęciem podniosłe wiersze na cześć konstytucji — wreszcie na zakończenie uroczystości wszyscy słuchacze kursów ugrupowali się w żywy obraz apoteozujący konstytucję 3 go Maja. Do podniesienia uroczystości przyczynił się poważnie chór miejscowego Towarzystwa „Lira”, który doskonale wykonał trudną kantatę ku czci konstytucji 3 go Maja. Po uroczystości tłumnie z brana publiczność odśpiewała z chórem na czele hymn „Boże coś Polskę”.

Więści ze stolicy.

□ Z powodu zajścia na placu św. Aleksandra „Deut. Warsz. Ztg.” pisze: „Gubernator warszawski podaje do wiadomości, co następuje: O zajściu między niemieckim patrolem wojskowym a duchownym w d. 13-go maja na placu św. Aleksandra rozszerzone są fałszywe wieści. Ustalono, że duchowny bez najmniejszego powodu uderzył kijem jednego z żołnierzy patrolu; podczas ujęcia duchownego nikt z patrolu ani nie uderzył go, ani też popchnął. Winę za zajście ponosi całkowicie duchowny. Patrol nie przekroczył swej władzy”.

□ Samosady w Warszawie. Od paru dni jesteśmy świadkami samosądów ulicznych. Zbiedzona kobieciny i wyrostki — tłum wygłodzony obiega sklepy żywnościowe i roprawia się z ich właścicielami — po swojemu, tak, jak to zawsze i wszędzie czyni tłum — grabi nie placąc. Samosady trwają już dzień drugi, e odbywają się jednocześnie w śródmieściu i na przedmieściach. Prasa warszawska przypisuje to postępowanie tłumy skutkom niesłychanego, z bandytyzmem graniczącego wyzysku i podwyższenia cen. Szczególnie w ostatnich czasach, po wycofaniu z obiegu monety rosyjskiej, wyzysk przybrał rozmiary fatalne.

Biskup sufragan Łucko-żyłomierski.

Na krótko przed dokonaniem się przewrotu państwowego w Rosji, odbył się w Petersburgu w kościele św. Katarzyny obrzęd konsekracji ks. dr. Michała Godlewskiego, inspektora akademii duchownej w temże mieście, a zarazem kanonika arcybiskupstwa war-

szawskiego. Uroczystego obrzędu dopełnił biskup sufragan mohylewski ks. Jan Cieplak przy spółudziale biskupa łucko-żyłomierskiego Dubowskiego oraz biskupa Keslera, „przyczem na czele licznego duchowieństwa obecny był też biskup sejneński Karaś. Kościół był przepelniony, a wśród tłumu pob żnych byli posłowie polscy do dumi w Petersburgu i inni znani wśród ogółu polskiego działacze. Nowy dostojnik Kościoła jest warszawianinem, synem Antoniego Godlewskiego, właściciela dóbr Kamionnej w powiecie węgrowskim, i Emilji z Lebrunów; urodził się w roku 1872. W Warszawie też ukończył nauki w szkole gimnazjalnej, a potem w seminarjum duchownym. Wyższe wykształcenie odebrał w akademii duchownej w Petersburgu, doktorat uzyskał na uniwersytecie we Fryburgu w Szwajcarii. Potem został profesorem, a następnie inspektorem duchownej akademii.

Dokoła wojny.

× Lednicki polskim ministrem w Rosji.

„Birt. Wied.” piszą, że zanosi się na uzupełnienie rządu rosyjskiego, przez stworzenie 3 tek ministerjalnych narodowych jak: polskiej, ukraińskiej i machometkańskiej.

Teke polską ma otrzymać Lednicki. Planuje się także stworzenie narodowych armii: polskiej, ukraińskiej i machometkańskiej do czego by się dołączyła jeszcze armia litewska i lotewska.

Nie jest wykluczone, że prowincje bałtyckie także otrzymają osobnego ministra.

□ Koniec narodowych pułków. Były korespondent „Petit Parisien” donosi z Piotrogradu, że komitet wyko-

nawczy rady robotników i żołnierzy prosił władze, aby nie zezwoliły na tworzenie ukraińskich, estońskich i fińskijskich narodowych pułków.

Sześćdziesiąt autonomji.

„Nowoje Wremia” pisze: W telegramach gratulacyjnych do rządu tymczasowego, nie mniej, tylko 60 narodów i narodków zażądało przyznania im autonomji. Ponieważ Rosja liczy obecnie 84 narodowości, brakuje obecnie jeszcze 24 zgłoszeń; przysięga jednak można, iż żądania te są już w drodze, Finlandji, Ukrainie i Kaukazu dał już rząd zapewnienie samodzielności.

Charakterystyczną jest rzeczą, iż narodowości te żądają obecnie zupełnej niezależności od Rosji. Do czego więc zaprowadzić może niewolnicze trzymanie się zasady narodowościowej. Republika federacyjna, składająca się z 84 małych twórow państwowych, byłaby na rosyjskie stosunki polityczną groteską, która mogłaby pewnego poranku skończyć się haniebnym krachem. Kwestja narodowościowa w obecnej wojnie — koniec wspomniane pismo — jest dla Rosji największym niebezpieczeństwem i dlatego musi się na nią zwracać jaknajwiększą uwagę.

OFIARY.

Złożyli ofiary na ręce ks. Bazylińskiego na Chrześcijańskie Towarzystwo Dobroczynności Właściciel „Kino-Oasy” p. Wrzosek jako kara od służby za nadużycia 1 rb. 23 kop. P. J. Sullimier-ski 3 ruble.

Najwyższa wygrana w szczególnym wypadku jeden milion marek.	Wskaźnik SZESZĘŚCIA.	Wygrane gwarantuje państwo.
---	---------------------------------------	-----------------------------

Wspaniałe szanse wygrania przedstawia
przez miasto Hamburg gwarantowana wielka loterja pieniężna, w której
13 milionów 731,000 mk.
napewno musi być wygrane.

Największa wygrana w szczególnym wypadku wynosi

jeden milion Mk.	
względnie	
Marek 900,000	Marek 305,000
" 890,000	" 303,000
" 880,000	" 302,000
" 870,000	" 301,000
" 860,000	" 300,000
" 850,000	" 200,000
" 840,000	" 100,000
" 830,000	" 90,000
" 820,000	" 80,000
" 810,000	" 70,000

Oprócz tego przypada do wylosowania wiele wygranych po Mk. 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 i t. d.

Wogóle loterja składa się ze 100,000 losów, z których 56,020, a zatem więcej jak połowa w ciągu 7-tu ciągnięć stopniowo wylosowaną być musi.

Z tej nadarzącej się okazji, powinien każdy skrzyśtać, aby w obecnych ciężkich czasach prędko dojść do majątku.

Wyślijmy losy do 1 ciągnięcia po urzędowych cenach

Mk. 10 za cały los.	Mk. 5 za pół losu	Mk. 2,50 za ćwierć losu
------------------------	----------------------	----------------------------

za poprzednim nadesłaniem pieniędzy przekazem pocztowym.

Urządowy plan losowania szopatrzonej pieczęcią państwową, w którym oznaczone będą kolejne ciągnięcia i wyszczególnione dokładnie wygrane, przesyłam na życzenie gratis i franko.

Każdy biorący udział otrzyma urzędową tabelę wkrótce po odbytem ciągnięciu.

Wygrane będą natychmiast wypłacone pod gwarancją państwową.

Zamawiać upraszam natychmiast najpóźniej do 30 Maja.

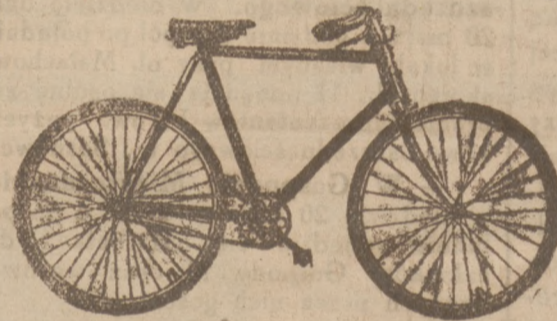
Samuel Heckscher senr.,
Kantor bankierski
Hamburg (№ 1145).

K. Baran i J. Edelman

SOSNOWIEC, ul. Kościelna Nr. 9.

Zakład Rowerów

Wykonuje wszelkie reparacje rowerów, przeróbki emalowanie i niklowanie. Oraz skład części zapasowych. Wykonanie szybkie i solidne. 9/17

W 7 kl. Zakładzie Naukowym Żeńskim

H. Rządkiwiczowej i S. Podkajowej

ulica DĘBLIŃSKA Nr. 1.

Zapisy od 9 maja w godzinach szkolnych, egzaminy dla nowowstępujących 25 maja.

DZIENNE I WIECZOROWE

Kursy Buchalteryjne

F. SIKORSKIEGO

w SOSNOWCU, ul. Warszawska 10.

Na kursach uczniowie przechodzą praktycznie: Arytmetykę handlową i finansową, kalkulacje, korespondencje, prawo handlowe i wekslowe, geografję, towaroznawstwo, ekonomję, buchalterję: pojedynczą i podwójną: włoską, amerykańską, niemiecką, francuską, angielską, jedno-dwui-trzech-kontową, towarową, fabryczną, bankową, rolniczą spółek, kas pożyczek-oszczędn.-towarzystw akcyjnych, wzajemnego kredytu, sekretaria i t. d. Całkowity kurs trwa od 6 — 8 miesięcy, zależnie od zdolności uczących się. Opłata wynosi 25 mk. miesięcznie. Materiały piśm. ucznia. Na kursy przyjmują się kandydaci tylko z gruntowną znajomością języka polskiego i utamków. Wykłady rozpoczyna się 1 czerwca r.b. Zapisy do wyżej oznaczonego czasu przyjmują się od godz. 5 do 7 wiecz. w poniedziałki, środy i piątki. Za oddzielną opłatą: Kurs stenografji 30 mk. Kurs pisania na maszynach 4 systemów 30 marek. 884

Egz. od 1897 roku
Zakład Rowerów

E. Pladek

SOSNOWIEC

ul. Warszawska 10

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tej branży wchodzące

Przybory rowerowe na składzie.

